

31 MAY - 2 JUNE 2021

Growing the global research integrity community through focused, diverse and engaging webinar discussions

SESSION 6: Implementation of the Hong Kong Principles in Low and Medium Income Countries

Implementation of the Hong Kong Principles in Low and Medium Income Countries

Prof. Mai Har Sham

Pro-Vice-Chancellor of The Chinese University of Hong Kong

The Hong Kong Principles (HKP) ได้จัดทำขึ้นในการประชุม World Conference on Research Integrity (WCRI) ครั้งที่ 6 เพื่อให้แน่ใจว่านักวิจัยที่มีพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดงานวิจัยที่มีความน่าเชื่อถือจะได้รับรางวัลในการกระทำความดีดังกล่าว โดยสรุปคือ HKP มีองค์ประกอบหลักๆ เพื่อให้สามารถช่วยเหลือนักวิจัย รวมถึงการสร้างเสริมด้าน Research integrity

ระบบการสร้างแรงจูงใจของการทำวิจัยที่ใช้กันในปัจจุบันได้ให้ความสำคัญอย่างมากกับตัววัดในเชิงปริมาณและคุณภาพของการตีพิมพ์ผลงานวิจัย ที่มีจะวัดจากทั้งจำนวนที่ตีพิมพ์ผลงานและจำนวนการถูกอ้างอิง และเป็นผลที่จะทำให้ได้รางวัลตอบแทนต่างๆ ตามมา เช่น ทุนวิจัย การเลื่อนตำแหน่ง ความมั่นคงในหน้าที่การงาน และอื่นๆ ส่วนผลงานตีพิมพ์ที่ไม่ค่อยได้รับการอ้างอิงจะถูกมองว่าเป็นความล้มเหลวทางวิทยาศาสตร์และสิ้นเปลืองทรัพยากร ซึ่งอาจจะทำให้เกิดการละเลยกระบวนการในงานวิจัยที่เหลือ ที่ไม่ส่งผลให้เกิดการตีพิมพ์หรือการอ้างอิงในงานวิจัยอื่นๆ เช่น การไม่รายงานผลที่เป็น Negative results ของงานวิจัย ซึ่งระบบดังกล่าวดูเหมือนจะเป็นปัญหาต่อ Trustworthy ของงานวิจัย และไม่ได้ช่วยในแง่ของการส่งเสริมด้าน Research integrity

ปัญหาดังกล่าวคือ เราเป็นส่วนหนึ่งของ Ecosystem เราต้องใช้การฝึกฝน (Practices) ที่นักวิจัยรุ่นใหม่ๆ หรือนักศึกษาต้องมีการเรียนรู้จากกระบวนการดังกล่าวในการพัฒนางานวิจัยชิ้นใหม่ๆ ทำให้การเลือกปฏิบัติเพื่อให้ได้ผลงานการตีพิมพ์ในปริมาณมากอย่างเดียว โดยไม่ได้ส่งเสริม Research integrity ซึ่งมีงานวิจัยหลายงานที่มีคุณภาพสูงมาก แต่ถ้าหากนักวิจัยเหล่านี้ต้องมาโฟกัสที่การจะได้ปริมาณการตีพิมพ์อย่างเดียว ซึ่งการตีพิมพ์จำนวนมากนี้อาจกำลังส่งเสริมพฤติกรรมบางอย่าง เช่น การเข้มงวดกับการศึกษา (Rigour of the study) การเลือกเผยแพร่เพียงบางส่วน (Selective reporting) การแบ่งขอยงานออกเป็นส่วนๆ (Salami publishing) การตีพิมพ์ในวารสารที่เป็น Predatory journals หรือประเด็นเรื่อง Authorship ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะทำให้เกิดความเสียหายที่ทำให้เกิดการประพฤติมิชอบในงานวิจัยหรือลดความน่าเชื่อถือในการปฏิบัติงานวิจัย (Research practices) ซึ่งคำถามคือทำไมเราปล่อยให้เกิดการส่งเสริมพฤติกรรมเหล่านี้ โดยละเลยเรื่องที่จะทำให้เกิด Trustworthiness และความเป็นเลิศของงานวิจัยได้

ในศตวรรษที่ผ่านมา ได้มีการทบทวนแนวปฏิบัติการประเมินงานวิจัยเพื่อส่งเสริมความน่าเชื่อถือของงานวิจัย เช่น

- San Francisco declaration on research assessment (DORA) (2012)
- Leiden manifesto for research metrics (2015)
- UK Research and Innovation/ Research England: The matrix tide (2015)

สำหรับ HKP คณะทำงานได้ร่างหลักการ (Principles) 5 ประการ ที่ช่วยส่งเสริมให้เกิด Research Integrity โดยเน้นไปที่ว่าจะทำอย่างไรให้สามารถประเมินนักวิจัย หรืออะไรคือตัวชี้วัดที่จะใช้ในการประเมินและให้รางวัลนักวิจัยได้อย่างเหมาะสม ประเด็นสำคัญคือทำอย่างไร HKP ถึงจะสามารถสนับสนุน Research integrity ได้ โดย 5 หลักการระบุไว้ดังนี้

1. Assess responsible research practices
2. Value complete reporting
3. Reward the practice of open science
4. Acknowledge a broad range of research activities
5. Recognize essential other tasks like peer review and mentoring

31 MAY - 2 JUNE 2021

Growing the global research integrity community through focused, diverse and engaging webinar discussions

SESSION 6: Implementation of the Hong Kong Principles in Low and Medium Income Countries

Implementation of the Hong Kong Principles in Low and Medium Income Countries

Prof. Mai Har Sham

Pro-Vice-Chancellor of The Chinese University of Hong Kong

โดยมีการกำหนดตัวชี้วัดทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพในการตรวจประเมิน ดังนี้

- Study Formulation
- Study Design
- Study Conduct
- Analysis
- Reporting and Publication
- Dissemination

ปัจจุบันคณะกรรมการผู้ให้ทุน (The University Grants Committee-UGC) ได้นำแบบประเมินผลการวิจัยไปใช้เพื่อพิจารณาทุนแก่มหาวิทยาลัยและสถาบันต่างๆ โดยใช้สูตร 70% Research outputs และ 15% Impact และ 15% Environment ซึ่งต้องเป็นไปในการเทียบกับมาตรฐานในระดับนานาชาติ โดยนักวิจัยถูกกระตุ้นให้มีการทำ Open publication และการใช้ Research or data management plan ของการให้ทุนมากขึ้นด้วย ทำให้มหาวิทยาลัยต้องคิดค้นวิธีการประเมินผู้วิจัย ที่จะส่งผลกระทบต่อการศึกษาที่นักวิจัยจะได้รับการสนับสนุนจากมหาวิทยาลัย และเราจะได้เห็นการตอบสนองของหน่วยงานต่างๆ กับ Research environment และ Ecosystem นี้ในฮ่องกง

สำหรับ HKP ความท้าทายในการดำเนินการ อาจมีประเด็นเกี่ยวกับ

- ความตระหนักรู้ถึงประเด็นด้านวัฒนธรรมการประเมินผู้วิจัยในปัจจุบัน
- แนวทางการปฏิบัติแก่ผู้นำสถาบัน หน่วยงานให้ทุน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่นๆ ซึ่งต้องการการตัดสินใจระดับหนึ่ง ว่าเกณฑ์ใดบ้างที่สามารถใช้องค์ประกอบในการประเมินนักวิจัย
- ความท้าทายทางเทคนิคในการดำเนินการ เช่น Administrative systems, Resource requirements หรือ
- ความท้าทายอื่นๆ เช่น ความหลากหลายและ Inclusion ความเท่าเทียม การแบ่งแยก ประเด็นเฉพาะด้านวินัย และประเด็นทางวัฒนธรรมในระดับภูมิภาค/ท้องถิ่น

“ดังนั้น กุญแจสำคัญจึงไม่ใช่แค่การกำหนดหลักการขึ้นมาเพียงเท่านั้น แต่เป็นการแบ่งปันความรู้ในแนวทางปฏิบัติในการดำเนินการร่วมกันเพื่อความก้าวหน้าอย่างแท้จริง”

31 MAY - 2 JUNE 2021

Growing the global research integrity community through focused, diverse and engaging webinar discussions

SESSION 6: Implementation of the Hong Kong Principles in Low and Medium Income Countries

Implementation of the Hong Kong Principles in Low and Medium Income Countries

Prof. Prasit Palittapongarnpim

Executive Vice President of National Science and Technology Development Agency

แม้ว่าในประเทศไทยจะมี Research outputs อยู่ระดับกลาง และยังมีน้อยกว่าเมื่อเทียบกับฮ่องกงและไต้หวัน แต่ประเทศไทยก็ยังมีนักวิจัยอยู่เป็นจำนวนมากในประเทศ ซึ่งสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) หรือ NSTDA ได้มีส่วนร่วมอย่างแข็งขัน ทั้งในระดับชาติและระดับภูมิภาคในด้าน Research integrity ทั้งการเข้าร่วมทีมของ Prof. Ovid Tseng และ Prof. Mai Har Sham รวมทั้ง The Hong Kong Principles (HKP) ก็เป็นหนึ่งใน guideline ที่ถูกนำปรับใช้

ในปี 2017 NSTDA ได้มีการจัดตั้งหน่วยงาน 2 หน่วยงาน ได้แก่ ฝ่ายส่งเสริมจริยธรรมการวิจัย หรือ Office of Research Integrity (ORI) ทำหน้าที่เกี่ยวกับการด้านกฎระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ และฝ่ายพัฒนาคุณภาพการวิจัย หรือ Research Quality Management (RQM) ทำหน้าที่เกี่ยวกับการส่งเสริมด้านการดำเนินงานวิจัยอย่างมีความรับผิดชอบ (Responsible Conduct of Research)

โดยใน 4-5 ปีที่ผ่านมา ได้มีการสนับสนุนและการฝึกอบรมการดำเนินการวิจัยอย่างรับผิดชอบ เช่น มีการอบรมภาคบังคับสำหรับพนักงานใหม่ มีการออก Guideline และผลิตสื่อการเรียนรู้ E-learning ต่างๆ ในด้านจริยธรรม มีการกำหนดมาตรฐานการกำกับดูแลทางจริยธรรมการวิจัย การวิจัยในสัตว์ทดลอง มนุษย์ ความปลอดภัยทางชีวภาพ และปัญญาประดิษฐ์ รวมทั้งมีระบบร้องเรียนเกี่ยวกับการประพฤติมิชอบทางการวิจัย (Whistle blowing system) ส่วนการส่งเสริมด้านการดำเนินงานวิจัยอย่างมีความรับผิดชอบ (RCR) มีการออกแนวทางการบันทึกข้อมูลงานวิจัย และการมีชื่อในเอกสารเผยแพร่ทางวิชาการ (Authorship) แนวทางผลประโยชน์ทับซ้อนในการวิจัย (COI) และการกำกับดูแลข้อมูล (Data governance) นอกจากนี้ ยังมีกิจกรรมเพื่อสร้างความร่วมมือด้าน Research integrity กับมหาวิทยาลัยและสถาบันวิจัยต่างๆ ทั่วประเทศ (จำนวน 62 สถาบัน) เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การทำงานด้าน Research integrity ภายในหน่วยงาน หรือผู้รับผิดชอบที่ทำหน้าที่ใกล้เคียงกันของแต่ละสถาบันในแต่ละภูมิภาค เพื่อวางกลไกและกำหนดทิศทางการดำเนินงานในอนาคตร่วมกัน ในการป้องกันการประพฤติมิชอบทางการวิจัยของประชาคมวิจัยให้กับประเทศ

Research Integrity Networks (for administrators of 62 universities/institutes)

8 main universities/organizations with their networks

1. Khon Kaen University (Jan 10, 2018)
2. Chulalongkorn University (Feb 24, 2019)
3. Ramkhamhaeng University (May 3, 2019)
4. Prince of Songkla University (May 10, 2019)
5. Chiang Mai University (June 20, 2019)
6. Kasetsart University (July 10, 2020)
7. Naresuan University (Sep 11, 2020)
8. NSTDA with its collaborative research network (May 13, 2021)

31 MAY - 2 JUNE 2021

Growing the global research integrity community through focused, diverse and engaging webinar discussions

SESSION 6: Implementation of the Hong Kong Principles in Low and Medium Income Countries

Implementation of the Hong Kong Principles in Low and Medium Income Countries

Prof. Prasit Palittapongarnpim

Executive Vice President of National Science and Technology Development Agency

การปฏิบัติตามแนวทาง Hong Kong Principles (HKP) ของ NSTDA แบ่งตามหลัก 5 ประการ ดังนี้

P1: Assessment of responsible research practices

มีการสำรวจด้านความตระหนักและการปฏิบัติอย่างน้อยปีละครั้ง เช่น หน่วยงาน ORI ของสถาบันต่างๆ การบันทึกข้อมูลงานวิจัย การมีชื่อในเอกสารเผยแพร่ทางวิชาการ และมีการใช้ระดับความพร้อมด้านเทคโนโลยี (TRL) ในการประเมินงานวิจัยหรือต้นแบบที่พัฒนาขึ้น จากการสำรวจในปี 2017-2020 พบประเด็นที่น่าสนใจคือ 2 ใน 3 ของมหาวิทยาลัยในประเทศ มีหน่วยงานที่ทำหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับ Office of Research Integrity (ORI) ซึ่งการประพฤติมิชอบทางการวิจัยส่วนใหญ่เป็น Falsification และพบว่าจำนวนเกือบครึ่งหนึ่งของนักวิจัยใหม่ไม่เคยได้รับการฝึกว่าควรจะบันทึกข้อมูลงานวิจัยอย่างไรให้ถูกต้อง นอกจากนี้ พบว่ามีจำนวนหนึ่งที่ต้องให้ผู้บังคับบัญชามีชื่อในงานวิจัยอย่างไม่มีเงื่อนไข และส่วนใหญ่เห็นด้วยว่า ผู้มีชื่อในผลงานวิจัยควรรับผิดชอบเนื้อหาทั้งหมดในผลงานวิจัย

P2: Value complete reporting

จัดให้มีสมุดบันทึกงานวิจัย (Lab Notebook) ที่เป็นมาตรฐานของ NSTDA มีแนวทางปฏิบัติในการบันทึกข้อมูลงานวิจัย และมีระบบบริหารสมุดบันทึกงานวิจัย เพื่อให้มั่นใจว่า มีการรายงานผลการวิจัยที่มีคุณภาพและถูกต้อง และมีแผนในการที่จะให้รางวัลสำหรับนักวิจัยที่สามารถทำได้ถูกต้องด้วยในอนาคต

P3: Reward open science practices

ตัวอย่างหนึ่งของ Open Science ที่ NSTDA กำลังพยายามดำเนินการอยู่คือโปรเจกต์ Genomics Thailand ก็เพื่อให้แน่ใจว่าข้อมูลที่เปิดเผยนั้นเพียงพอต่อการนำไปใช้ประโยชน์ได้ โดยมีการจัดตั้ง Genomics Thailand Data Committee และจัดทำ Genomics Thailand Data Management Guideline

P4: Acknowledge broad range of research activities

มีการกำหนดเกณฑ์ในการเลื่อนตำแหน่งที่หลากหลาย ขึ้นอยู่กับจำนวน Papers, Patents, Prototypes, Technology Licensing, Technology Services และ Social impacts เป็นต้น

P5: Recognize essential other tasks like peer review and mentoring

อยู่ในระหว่างการพิจารณาและดำเนินการ

“เราเชื่อว่าการดำเนินงานวิจัยอย่างมีความรับผิดชอบ เป็นพื้นฐานสำหรับการปรับปรุงมาตรฐานและคุณภาพของงานวิจัยในประเทศไทย ทั้งนี้ HKP ได้ให้แนวทางที่เป็นรูปธรรมเกี่ยวกับสิ่งที่ต้องพิจารณาและความพยายามนี้จะยังคงดำเนินต่อไป”

31 MAY - 2 JUNE 2021

Growing the global research integrity community through focused, diverse and engaging webinar discussions

SESSION 6: Implementation of the Hong Kong Principles in Low and Medium Income Countries

Upholding the Universality Principle of Research Integrity in a Digital World

Prof. Ovid Tseng

Academician and Distinguished Research Fellow, Academia Sinica, Taipei, Taiwan

ในได้หวันเริ่มกังวลในเรื่อง Research integrity ในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมาเท่านั้นเอง เพราะในอดีตยังไม่เคยมีการกำหนดเกณฑ์ใดๆ ออกมาอย่างชัดเจน เป็นเพียงการปฏิบัติตามสามัญสำนึกของแต่ละบุคคลเท่านั้น ปัญหาคือเราไม่เคยได้จัดการกับมันอย่างจริงจัง แต่ปัจจุบันกระทรวงหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเริ่มจะให้ความสนใจเนื่องจากมีปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น การพิจารณาให้ทุน เป็นต้น โดย 10 ปีที่ผ่านมา เราเริ่มตระหนักว่าควรจะทำสิ่งใดเพื่อให้เป็นไปตามหลักการ และส่งเสริมด้าน Research integrity มากยิ่งขึ้น รวมทั้งมีการดำเนินการต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับเวทีนานาชาติอื่นๆ ด้วย

Challenges of Future Society
The Future is now

10-O Civilization : Speed and Complexity
速度 x 複雜 : 10 "O" 驅動文明進展

ในยุคดิจิทัล โลกได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว เกิดการผนวกเทคโนโลยีและข้อมูลหลากหลายด้านเข้าด้วยกัน เพื่อพัฒนาเทคโนโลยีในการตอบสนองความต้องการของโลกปัจจุบันมากขึ้น เช่น ความก้าวหน้าทางการแพทย์ในสถานการณ์ COVID-19 แต่การเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่นี้ก็อาจเป็นภัยคุกคามต่อ Research integrity ได้ เนื่องจากบริบทของวิทยาศาสตร์ในสังคมการวิจัยที่มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ได้แก่

1. เทคโนโลยีขั้นสูงทำให้เกิดความแบ่งแยกช่องว่างทางเศรษฐกิจและสังคมมากขึ้นและรวดเร็วขึ้นระหว่างคนรวยกับคนจน
2. ด้วยขีดความสามารถทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ทำให้เกิดการแทรกแซงเข้าไปในมิติต่างๆ ของชีวิตมนุษย์ และสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมอย่างกว้างขวาง นักวิทยาศาสตร์ที่มีอำนาจถูกนับถือให้เป็นผู้รู้ในทุกเรื่อง
3. บริบทในเชิงนโยบายของการพัฒนาวิทยาศาสตร์มีการเปลี่ยนแปลง เช่น การควบคุมของรัฐบาลที่เข้มขึ้นขึ้น การทำให้เป็น Privatization ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะทำให้จริยธรรมการวิจัยและความซื่อสัตย์ เป็นปัญหาที่ต้องตรวจสอบและอภิปรายอย่างจริงจัง
4. ที่สำคัญที่สุดคือ **สังคมข่าวสาร (Information society)** ที่ผ่านทางอินเทอร์เน็ต หรือสื่อต่างๆ ในปัจจุบัน ทำให้แนวคิดและทัศนคติของคนรุ่นใหม่เปลี่ยนไป เช่น การลอกงานคนอื่น (Plagiarism) ถือเป็นเรื่องปกติและไม่ซีเรียสในบริบทที่ต่างกัน

ปัจจุบันด้วยความกดดันของคณะต่างๆ ที่ต้องทำให้อันดับของมหาวิทยาลัยอยู่ในลำดับที่สูงขึ้นเรื่อยๆ ส่งผลทำให้เกิดแรงกดดันให้แต่ละสถาบันต้องมี Research outputs ในแง่ของจำนวนงานตีพิมพ์ Impact factors และแหล่งที่ตีพิมพ์ที่มีชื่อเสียง

31 MAY - 2 JUNE 2021

Growing the global research integrity community through focused, diverse and engaging webinar discussions

SESSION 6: Implementation of the Hong Kong Principles in Low and Medium Income Countries

Upholding the Universality Principle of Research Integrity in a Digital World

Prof. Ovid Tseng

Academician and Distinguished Research Fellow, Academia Sinica, Taipei, Taiwan

เรากำลังเผชิญกับโลกที่เปลี่ยนไป โลกที่เชื่อมต่อกันได้ผ่านทางอินเทอร์เน็ต มีการเพิ่มขึ้นของกลุ่มคนรุ่นใหม่ที่เกิดและโตมาในยุคดิจิทัล (Digital natives) และโลกที่เต็มไปด้วยข้อมูลในเทคโนโลยีดิจิทัล (X-informatics) ที่เข้ามามีบทบาทมากขึ้นในการดำรงชีวิตมนุษย์ ที่รวมถึง Education technologies ที่มีการใช้งานผ่านอุปกรณ์ต่างๆ ประเด็นคือเรากำลังเผชิญกับภัยคุกคามในโลกของดิจิทัลในยุคของ Net-browsing generation ที่เต็มไปด้วยการลอกเลียน (Plagiarize) เช่น ที่เกิดขึ้นในการปั่นข่าวใน Twitter ข่าวลงใน Facebook ซึ่งง่ายมากที่จะปลอมแปลงทุกอย่าง การ Cut and Paste จึงกลายเป็นนิสัย ที่เอามาใช้ในการเขียนโดยปริยาย แต่ในที่นี้จะพูดในเรื่อง Avatars alert ที่มีผลกระทบกับได้หวั่นค่อนข้างมากในปัจจุบัน

Peer-review scam ในโลกดิจิทัล เผยให้เห็นจุดอ่อนในระบบการตีพิมพ์สมัยใหม่ ในเกาหลี ปี 2012 พบการทุจริตโดยการเขียนบทวิจารณ์ขึ้นด้วยตัวเองทั้งหมด มีการปลอมชื่อนักวิทยาศาสตร์ทั้งที่มีอยู่จริง และบางครั้งก็ใช้นามแฝง คำสารภาพนำไปสู่การเพิกถอนเอกสารจำนวน 28 ฉบับ และการลาออกของบรรณาธิการ ในไต้หวัน ปี 2014 ศาสตราจารย์รายหนึ่งถูกกล่าวหาว่าฉ้อโกงทางวิชาการ ทำให้งานของเขาถูกเพิกถอนมากกว่า 60 ชิ้น เนื่องจากการทุจริตเช่นกัน เขาถูกกล่าวหาว่า "บิดเบือนกระบวนการ peer-review" โดยสร้างบัญชีออนไลน์ปลอมของนักวิชาการถึง 130 คน เพื่อให้คำตัดสินที่ดีและช่วยให้เค้าได้รับการตีพิมพ์เป็นจำนวนมากนั่นเอง นี่เป็นกรณีที่แสดงให้เห็นถึงการกระทำผิดด้วยการใช้ช่องโหว่ของโปรแกรมในระบบวารสารออนไลน์มาใช้ในการปลอมบัญชีผู้ใช้งานเพื่อนำมาเพิ่มจำนวนผู้ Review บทความได้ คำถามคือ เราจะสร้างระบบในการตรวจสอบหรือตรวจจับความผิดปกตินี้ได้อย่างไรในโลกดิจิทัลนี้

หากพูดถึงในแง่ของการเข้าสู่สากล (Internationalization) เราเปรียบเสมือนเป็นองค์กรขนาดใหญ่ที่อยู่ร่วมกันเป็นครอบครัว และควรมีหลักการร่วมกันดังนี้ แข่งขันกันเพื่อสิ่งที่ดีที่สุด ร่วมมือกันเพื่อความเป็นเลิศ แลกเปลี่ยนนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาและนักวิจัยหลังปริญญาเอก ให้คำปรึกษาแก่นักวิจัยรุ่นใหม่ในแต่ละห้องวิจัย เปลี่ยนจากปัญหาของครอบครัวเป็นปัญหาของโลกและแก้ไขปัญหานี้ไปด้วยกัน และเปลี่ยนทัศนคติจากการแข่งขันระหว่างพี่น้องเป็นการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เรากำลังเข้าสู่สังคม Artificial Intelligence (AI) ที่ระบบคอมพิวเตอร์สามารถคิด เรียนรู้ และตัดสินใจได้เอง และเป็นระบบที่มีพลังอำนาจมาก คำถามคือ เราจะสามารถเชื่อใจ AI ได้มากแค่ไหน

“ไต้หวันเป็นประเทศที่ได้เรียนรู้จากความผิดพลาดในอดีต ดังนั้น จึงเริ่มมีการผลักดันและให้ความรู้แก่นักวิจัยรุ่นใหม่มากขึ้น เพื่อให้เราเป็นพันธมิตรที่มีความน่าเชื่อถือ การอยู่ และทำงานร่วมกันอย่างมีความสุขด้วยความไว้วางใจกัน (Trust) จึงมีความสำคัญเป็นอย่างมากในโลกยุคดิจิทัล”

